

Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика – 95 років (1918–2013)

У листопаді 2013 року всесвітньовідомий і потужний заклад післядипломної освіти лікарів нашої країни – Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (НМАПО імені П.Л. Шупика) святкує свій 95-річний ювілей.

Історія розвитку НМАПО імені П.Л. Шупика розпочалася у 1918 році, коли було створено клінічний інститут вдосконалення лікарів. Першим головою правління навчального закладу став професор М. А. Левитський (1918–1922). До початку Великої Вітчизняної війни інститут нараховував 24 кафедри. У довоєнні роки фундаторами української наукової школи були академіки – Ф. Василенко, М.Д. Стражеско, В.П. Протопопов, професори – Б.М. Маньковський, А.А. Чайка, А.Н. Зюков, М.С. Коломійченко, О.Ставраки.

Удруге інститут «народився» 18 листопада 1943 року – через два тижні після звільнення Києва від фашистських загарбників. Директори інституту післявоєнного часу – проф. Я.А. Охріменко (1943–1944 рр.); проф. В.П. Комісаренко (1944 р.); проф. І.І. Кальченко (1945–1957 рр.) винесли на своїх плечах усі труднощі періоду розбудови. Відомими постатями післявоєнного періоду були академіки – Л.І. Медвідь, Д.М. Калужний, Д.Ф. Чеботарьов, професори – О.З. Лазарев, Є.Л. Скловський, Г.Ф. Писемський, Ф.Г. Яновський, А.Б. Беренштейн, О.І. Арутюв, Д.І. Панченко, О.Р. Киричинський, О.Т. Єлецький, О.С. Коломійченко та багато інших.

Наприкінці 50-х років минулого сторіччя директором (ректором) інституту було призначено професора М.Н. Умовіста, який обіймав цю посаду протягом 25 років (1959–1984 рр.). Цей період позначився важливими подіями в житті інституту. Він став одним із найбільших у колишньому СРСР і найпотужнішим серед подібних навчальних закладів України.

З 1985 до 2002 року інститут (сьогодні НМАПО імені П.Л. Шупика) очолював заслужений діяч науки і техніки України професор В.М. Гирін. За цей час значно розширено та поліпшено матеріально-технічну базу інституту, побудовано новий теоретичний корпус, гуртожиток, відкриті нові кафедри, які були обладнані новою сучасною апаратурою та приладами. У 1965–1991 рр. інститут був підпорядкований МОЗ СРСР.

Новий період у діяльності інституту розпочався у жовтні 1991 року після повернення його до системи МОЗ незалежної України, що сприяло якісним змінам у його статусі. За нових умов, які співпали з початком проведення реформи медичної освіти в Україні, інститут посів пріоритетне місце в галузі післядипломної підготовки і перетворився на навчально-медичний центр МОЗ України.

Якісних змін інститут набув у п'яту річницю незалежності нашої держави після видання Кабінетом Міністрів України постанови «Про створення Київської медичної академії післядипломної освіти» від 13 травня 1996 року, згідно з якою на його базі створено навчальний заклад нового типу і вищого (IV) рівня акредитації.

Для академії 1998 рік ознаменувався присвоєнням їй згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 1998 року імені П.Л. Шупика, який двічі обіймав по-

саду міністра охорони здоров'я України (1952–1954, 1956–1969 рр.) і зробив вагомий внесок у розвиток матеріальної, навчальної та наукової бази академії, протягом 14 років (1965–1979 рр.) завідував кафедрою соціальної медицини й організації охорони здоров'я (сьогодні кафедра управління охороною здоров'я НМАПО імені П.Л. Шупика).

З 2003 року і до сьогодні ректором академії є видатний діяч і вчений, академік НАМН України, д-р мед. наук, професор **Юрій Васильович Вороненко**. Під час його керівництва Указом Президента України В. А. Ющенка від 27 березня 2006 року за № 236/2006 Київській медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика надано статус Національної. Надалі заклад іменується Національною медичною академією післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.

Сьогодні НМАПО імені П.Л. Шупика – провідний заклад післядипломної медичної освіти, сучасний науковий та лікувальний центр найвищого (IV) рівня акредитації, який нараховує 226 докторів наук та 166 професорів, 496 кандидатів наук, 257 доцентів. НМАПО імені П.Л. Шупика має у своєму розпорядженні 3 інститути (Інститут стоматології, Український державний інститут репродуктології, Інститут сімейної медицини), 5 факультетів (хірургічний, терапевтичний, педіатричний, медико-профілактичний і фармацевтичний, факультет підвищення кваліфікації викладачів), 79 кафедр. В академії функціонують Центральна науково-дослідна лабораторія, 5 центрів: науковий навчально-методичний центр дистанційної освіти, науково-дослідний центр, Державний навчально-методичний геріатричний центр, Державний навчально-науково-методичний центр паліативної та хоспісної медицини, стоматологічний практично-навчальний центр; 3 відділення: відділення удосконалення молодших спеціалістів з фаху «Стоматологія», відділення підвищення кваліфікації молодших спеціалістів та соціальних працівників, відділення підготовки молодших медичних та фармацевтичних спеціалістів.

Основними напрямками діяльності НМАПО імені П.Л. Шупика є:

- післядипломна освіта та безперервний професійний розвиток лікарів та провізорів, у тому числі: перепідготовка, інтернатура (резидентура), магістратура, спеціалізація, розширення профілю (підвищення кваліфікації – тематичне удосконалення, передатестаційні цикли), клінічна ординатура, стажування та інші форми передбачені законодавством України;

- підготовка згідно із державним замовленням і договірними зобов'язаннями висококваліфікованих фахівців для галузі охорони здоров'я;

- підвищення кваліфікації молодших медичних і фармацевтичних спеціалістів та соціальних працівників;

- підготовка науково-педагогічних кадрів в аспірантурі та докторантурі;

- підготовка та перепідготовка кадрів для зарубіжних країн.

Навчання здійснюється за напрямками медицина і фармація та за спеціальностями: лікувальна справа, педіатрія, медико-профілактична справа, стоматологія, фармація, клінічна фармація.

Учені НМАПО імені П.Л. Шупика на всіх етапах становлення і розвитку закладу були на передових рубежах української та світової науки. Наукові розробки вчених академії відомі не тільки в Україні, країнах СНД, але і в далекому зарубіжжі.

НМАПО імені П.Л. Шупика – провідний в Україні центр навчально-методичної роботи в галузі післядипломної освіти лікарів і провізорів, якому МОЗ України доручає розробку більшості типових навчальних планів і програм ПАЦ, спеціалізації, інтернатури і комп'ютерних атестаційних програм, які використовуються усіма медичними установами та факультетами післядипломної освіти. Щорічно в академії розробляється і оновлюється більше 100 навчальних планів і програм циклів тематичного удосконалення, видається більше 60 найменувань навчально-методичної літератури (підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, довідники) для використання у навчальному процесі. Щороку в НМАПО імені П.Л. Шупика проводиться близько 1,5 тис. циклів, навчається 2,5 тис. інтернів і близько 25 тис. лікарів і провізорів.

Спільна робота з органами та закладами практичної охорони здоров'я – давня традиція академії. Досить відзначити, що її співробітники в базових та позабазових лікувальних закладах щорічно надають консультативну допомогу близько 200 тис. хворим, виконують понад 20 тис. складних операцій. Понад 40 провідних учених – головні спеціалісти МОЗ України, які працюють над удосконаленням якості медичної допомоги населенню. Клінічна база складає майже 11 тис. ліжок у сучасних лікувальних закладах і науково-дослідних інститутах міста Києва.

Одна з найважливіших турбот академії – це підготовка наукової зміни. У НМАПО імені П.Л. Шупика функціонує 11 спеціалізованих учених рад, з яких 9 докторських і 2 кандидатських, з 13 спеціальностей. У них за 5 років захищено 76 докторських і 420 кандидатських дисертацій. Співробітниками академії захищено за цей період 47 докторських і 218 кандидатських дисертацій. Підготовлено 184 аспіранти, 379 клінічних ординаторів, 60 магістрів. Результати науково-дослідницьких робіт викладачів академії за останні п'ять років відображені в 183 монографіях, 38 підручниках, 218 навчальних посібниках, 76 довідниках, 76 методичних рекомендаціях та інформаційних листах, 476 патентах, доповідались на 298 наукових форумах.

За останні 5 років ученими академії отримано більше 360 авторських свідоцтв на винаходи, окремі з яких запатентовані в США, Італії та інших країнах.

НМАПО імені П.Л. Шупика є засновником 19 професійних періодичних медичних видань.

НМАПО імені П.Л. Шупика першою з вищих медичних навчальних закладів України стала колективним членом Міжнародної кадрової академії (ЮНЕСКО) та Європейської академії природничих наук. Разом із Міжнародним Соломоновим університетом спільно ведеться підготовка юристів та економістів для системи охорони здоров'я України. За підтримки Цюрихського університету створено Міжнародний центр генетичних досліджень. За фінансування та підтримки лауреата Альтернативної Нобелівської премії Джорджа Вітулкаса (Греція) створено Міжнародну школу класичної гомеопатії.

З року в рік розширюються зв'язки академії із зарубіжними країнами. Партнерами академії є: Іллінойський університет (США), Ягелонський університет (Польща), Королівський коледж лікарів загальної практики (Велика Британія) та Королівський Шотландський коледж лікарів загальної практики, Німецька міжнародна академія реабілітації розвитку (Мюнхен), Університет м. Барі (Італія), Люблінська медична академія (Польща), Словацький медичний університет, університет Людвіг-Максиміліана в Мюнхені (Німеччина), Маастрихтський університет (Нідерланди), Коледж оптометрії (Пенсильванія, США), Колорадський університет (США) тощо.

У 2006 році академію включено до реєстрів чотирьох організацій США: системи промислової класифікації (SIC), Універсальної системи кодифікованих даних (D-U-N-S), системи роботодавців (EIN), кодифікованої системи НАТО (NATO CAGE) та Центральної реєстраційної системи (CCR). Це дає академії можливість виступати в якості одержувача грантів Конгресу США та Національного інституту здоров'я США.

Доброю традицією в академії є присудження почесних звань (Doctor Honoris Causa і Professor Honoris Causa) провідним ученим зарубіжних країн. Почесними докторами Академії стали професор Теодор Хельбрюгге (Німеччина), професор Альберт Шинцель (Швейцарія), Почесними професорами – лауреат Альтернативної Нобелівської премії Джордж Вітулкас (Греція), професор Хубертус фон Фосс (Німеччина), професор Ктібор Стефан Вайс (Австрія), Тревор Гіббс (Велика Британія)

Міжнародне співробітництво здійснювалося з 58 Європейськими та всесвітніми асоціаціями, школами, університетами, товариствами.

Щороку понад 70 учених академії відвідують зарубіжні країни з метою стажування у провідних світових клініках, для обміну досвідом та виконання спільних наукових досліджень, ведення переговорів, участі в конгресах, симпозіумах, виставках.

Колектив академії на всіх етапах її існування робив і робить вагомий внесок до скарбниці української медицини, сприяючи проведенню реформи системи охорони здоров'я і вищої медичної школи в Україні.

Редакційна колегія науково-практичного журналу «Сімейна медицина» широко вітає ректора академії, академіка НАМН України, д-ра мед. наук, професора Ю.В. Вороненка та всіх співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика з славнозвісним ювілеєм та бажає великих досягнень, успіхів і подальшого розквіту закладу.